

ДЕЧЈЕ ЦАРСТВО

Предшколска установа „Наша радост“ - Лучани | април 2018. | број 4

Мали пријатељи

ДЕЧЈЕ ЦАРСТВО

Предшколска установа „Наша радост“ - Лучани | април 2018. | број 4

Издавач:
ПУ "Наша радост"
Радничка бб
32240 Лучани

За издавача:
Миланка Ружић

Уредници:
Марија Велисављевић, васпитач
Ивана Николић, педагог
Јасмина Достанић, васпитач

Сарадници:
васпитачи ПУ "Наша радост"

Штампа:
Фото Оскар, Лучани

Припрема за штампу:
Драган Ђукић

НАША РАДОСТ
ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА - ЛУЧАНИ

Богдан, млађа
васпитна група Лучани

САДРЖАЈ:

РЕЧ ДИРЕКТОРА ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ.....	3
НАШИ ЂАЦИ.....	4
УЧИМО ОНО ШТО ЖИВИМО.....	6
ВАЖНИ ДОГАЂАЈИ.....	12
АКТУЕЛНОСТИ.....	14
СТРАНА ЗА РОДИТЕЉЕ.....	15
У РАЗГОВОРУ СА СЕСТРОМ НА ПРЕВЕНТИВИ.....	21
ЗАБАВНЕ СТРАНЕ.....	22
ДЕЧЈИ БИСЕРИ.....	26
ДЕЧЈИ РАДОВИ.....	27

РЕЧ ДИРЕКТОРА ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Поштовани родитељи и децо,

Пред Вама је још једно издање часописа „Дечје царство“, које у последње 4 године издајемо на Дан установе, 1. априла. Претходни период обележили су велики изазови, почели смо реконструкцију објекта у Луччанима. Након завршетка радова добићемо објекат који испуњава све услове безбедног боравка деце. Овом приликом желим да се захвалим родитељима на разумевању и стрпљењу, због радова који трају дуже од предвиђеног рока. Без обзира на капацитете које установа поседује, родитељи су препознали значај раног укључивања деце у било који облик институционалног васпитања и образовања, тако да ове године имамо велики број пријава за упис у вртић.

Верујем да наши партнери из локалне самоуправе препознају значај раног поласка у вртић и да ће заједно са нама радити на порасторном проширењу капацитета и обезбеђивању стручних лица у раду са децом.

Ове године имали смо успешне презентације примера добре праксе на стручним скуповима, велики број малих пројекта на нивоу објекта, успешну сарадњу са родитељима и сарадницима из локалне самоуправе.

Наша установа је од прошле године у пројекту „Мали пријатељи“, ове године улазимо у другу фазу са конкретним активностима које су видљиве на eTwinning платформи.

Желим да се захвалим и својим сарадницима који су и поред проблема које смо у ходу решавали, савесно радили свој посао.

Директор установе
Миланка Ружић

Интервју са ученицима 8. разреда Основне школе „Академик Миленко Шушић“ у Гучи

1. По чему највише памтиш своје дане у вртићу?

- Никада нисам могао да спавам и радовао сам се када сам био у предшколском. Памтим по друштву са којим се и данас дружим, а нисам волео да једем чорбаста јела. Сећам се да смо се правили да спавамо, и када васпитачице оду на кафу, ми сви изађемо и шпијунирамо их у канцеларији док пију кафу.

2. Ко су биле твоје васпитачице и по чему су ти остала у сећању?

- Моје васпитачице биле су Ђурђа Шушић и Зорица Вукајловић. То су биле најбоље васпитачице и нисам волео када дође нека друга да их замени, јер се свака чинила строжија од њих две. Оне су нам све допуштале, али до одређене границе коју нисмо смели да пређемо.

3. Шта би поручио деци која су тренутно у вртићу?

- Колико год да се чини да је вртић напоран, то је најлепши део живота. Деца у вртићу не морају да размишљају ни о чему.

4. Шта планираш да упишеш након основне школе?

- Двоумим се између Филолошке гимназије у Београду и природног смера Гимназије у Чачку. Свакако ће то бити нека од гимназија.

Огњен Васић

1. По чему највише памтиш своје дане у вртићу?

- Највише по посленаставним активностима. Тада су ме васпитачице држале у крилу и имала сам утисак да су ме волеле као ја њих. Сећам се да су училе другу децу да везују пертле, јер сам ја то већ умела па сам свима везивала, па су одличиле да се више не замарам.

2. Ко су биле твоје васпитачице и по чему су ти остала у сећању?

- Моје васпитачице биле су Драгица Величић, Љиљана Дмитрић и Драгана Тимотијевић. Како није било места у старијој групи, радила сам тест и уписала се у предшколско пре времена, а онда сам сачекала своју генерацију тако што сам ишла још једном у предшколско. Драгица је волела да прегледа домаћи, била је строга, али никада нине викала. Љиља је увек била насмејана, а Драгана ме увек држала у крилу док гледам цртаће.

3. Шта би поручила деци која су тренутно у вртићу?

- Поручила бих им да је то најбезбрежнији део живота и када крену у школу схватиће колико им је било лепо и да су бриге из вртића биле беззначајне, да су се само играли по цео дан.

4. Шта планираш да упишеш након основне школе?

- Уписаћу гимназију у Чачку, друштвени смер.

Вања Драмићанин

1. По чему највише памтиш своје дане у вртићу?

- По васпитачицама, другарима са којима сам провела дане, али и по зимовањима и прославама рођендана, а сећам се да сам и сломила руку пред крај вртића.

2. Ко су биле твоје васпитачице и по чему су ти остала у сећању?

- Моје васпитачице биле су Ђурђа Шушић и Зорица Вукајловић. Памтим их по креативним идејама, сваки дан су нам правиле нову фризуру, биле су брижне, биле су наше маме и помагале су нам у свакој ситуацији.

3. Шта би поручила деци која су тренутно у вртићу?

- Док су у вртићу желе да иду у школу, а сада сви желимо да се вратимо у вртић. Схватиће да им је најлепше било у вртићу.

4. Шта планираш да упишеш након основне школе?

- Планирам да упишем Гимназију у Чачку, природни смер.

Софija Равић

Интервју са ученицима 8. разреда Основне школе „Милан Благојевић“ у Лучанима

1. По чему највише памтиш своје дане у вртићу?

Тина: Из вртића памтим све играрије и глупости које смо правили, као и прво знање које смо тамо добили.

2. Ко су биле твоје васпитачице и по чему су ти остала у сећању?

Тина: Моје васпитачице су биле Вера и Нада. Обе сам јако волела. Понекад су биле строге, али каодете нисам схватала, да је и то потребно, да бих одрасла и изградила свој став. Памтим их по свим активностима и приредбама, које су организовале заједно са нама.

3. Шта би поручила деци која су тренутно у вртићу?

Тина: То је један део живота, који ће те памтити до краја одрастања. Неке успомене никада неће избледети. Треба уживати у томе, докле год је могуће, јер како брзо стигну обавезе, које, иако бисте волели, не можете избећи.

4. Шта планираш да упишеш након основне школе?

Тина: Волела бих да упишем гимназију.

1. По чему највише памтиш дане поведене у вртићу?

Милош: Највише памтим наше игре напољу, тркање довозића, певање песмица и др. Памтим када смо добијали Новогодишње пакетиће и када је долазио Деда Мраз. Сећам се наших приредби, које и данас радо гледам на дисковима.

2. Ко су биле твоје васпитачице и по чему су ти остала у сећању?

Милош: Моје васпитачице су биле Биљана и Славица. Увек су биле добре према нама и налазиле забаван начин за едукацију.

3. Шта би поручио деци која су сад у вртићу?

Милош: Да буду, пре свега добри људи. Касније да уче школу и образују се. Првенствено да поштују старије од себе.

4. Шта планираш да упишеш након основне школе?

Милош: Гимназију, смер рачунарство или информационе технологије.

1. По чему највише памтиш дане проведене у вртићу?

Милица: Памтим све игре које сам играла са другарицама, као и маскенбале и приредбе у којима смо учествовали.

2. Ко су билетвоје васпитачице и по чему су ти остала у сећању?

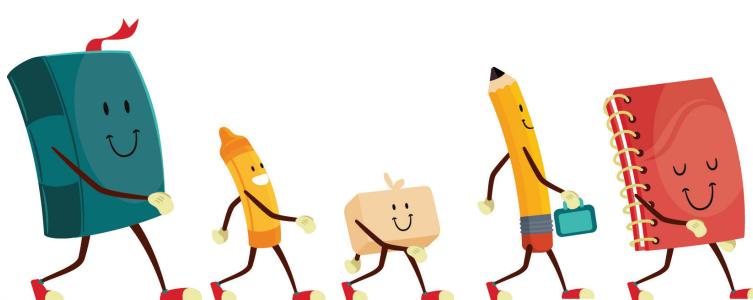
Милица: Моје васпитачице звале су се Славица и Биљана. Памтим их по занимљивим играма које су смишљале и по свим саветима које су нам дали.

3. Шта би поручила деци која су сад у вртићу?

Милица: Да слушају васпитачице и буду добри према другима.

4. Шта планираш да упишеш након основне школе?

Милица: Саобраћајну школу.

УЧИМО ОНО ШТО ЖИВИМО

Млађа јаслена група, Гучка

Ми смо дружина мала, најмања и најслађа. У вртићу нас мазе и пазе, у групи је 13 дечака и 3 девојчице.

Старија јаслена група, Гучка

Наша група велика је, али ми смо мали, битно је само да играчака не фали. У нашој групи има нас двадесет и двоје, песме и стихови само се броје. У одрастању деце породица и вртић су важни партнери, тако и ове године настављамо сарадњу радионичарског типа, како бисмо заједничким снагама учинили најбоље за раст и развој наших малишана.

Старија јаслена и млађа васпитна група, Лучани

Током реконструкције нашег објекта у Лучанима, најмлађи из наше установе, се од октобра месеца налазе у Парохијском дому. Креативношћу и довитљивошћу васпитача, један део је формиран као радна соба у вртићу. Старија јаслена група и млађа васпитна група, у ведрој и пријатној атмосфери заједно се играју, забављају, друже и уче оно што живе. Иако су услови рада специфични, на лицима малишана се то не види. Сваког дана пуно смеха, музике и дечијих гласова се чује из ових шарених просторија.

Млађа васпитна група, Гуча

Млађа васпитна група броји 25 деце, 15 девојчица и 10 дечака. Из старије јаслене групе прешли смо у септембру, васпитачице Марина и Љиља брину о нама али и о новим другарима који су нам ових дана дошли.

Наша група су совиће
имамо најлепше девојчице,
а дечаци баш су мутни
ма то су све наши мангупи.

Упијају све очима
помажу другима,
и млађима и старијима
свако од њих за то вољу има.
Косо, право, кривудаво трчање
сад је главна тема,
када то савладају
ту галаме нема.
Несташлуке праве
без имало муке
кажу да им то
баш иде од руке.
Нежни, драги, љупки, благи,
то су им врлине
да л' су дечаци или девојчице
то су наше срећне совиће.

Следећи стихови говоре о нама...

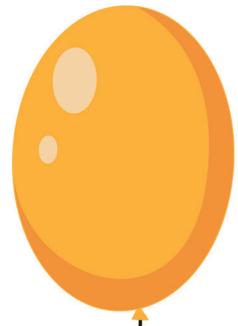
Стигао је септембар
у вртић смо пошли,
чекају нас васпитачи
кају: добродошли.

И код нас ће ових дана
нова деца доћи,
па и ако сузу пусте
брзо ће их проћи!

Ми волимо сви
другара што више,
јер у друштву слађе се
и игра и пише.

Биће лепо ко и увек,
сазнаћемо све и свашта,
јер овде се стиче знање
и развија наша машта.

Весело смо почели,
то је добар знак
зато свима желимо
срећан почетак.

Средња група, Гуча

УЧИМО ОНО ШТО ЖИВИМО

Средња и старија васпитна група, Лучани

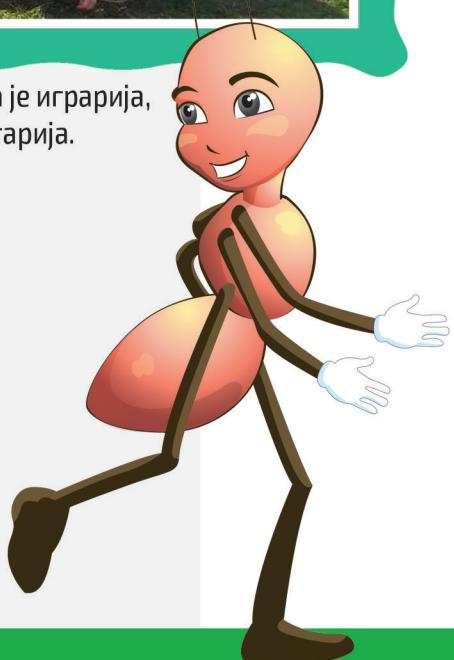
Све док траје реконструкција нашег објекта, у Лучанима, средња и старија група нашег вртића, смештене су у просторијама Месне заједнице. Како су већ довољно велики да могу у дуге шетње, ову прилику користе да што више проведу времена на ваздуху и упознају наше мало место. Омиљено место за игру су спортски терени, на којима могу да трче, забављају се и играју разне покретне игре. Ове године, у јануару месецу, малишани из ове две групе, били су на зимовању, са својим васпитачима. То је за њих било незаборавно искуство, још једно у низу, које ће са сигурношћу понети из вртића.

Старија група, Гуча

Знање се стиче на разне начине
треба научити како треба решити једначине.
Када смо схватили да је доста мучења
почели смо примењивати НТЦ систем учења.
Асоцијације баш нам иду од руке,
до знања стижемо са пола муке.
Песму или причу у слике преведи,
па тек онда види колико то вреди.
Од обичних питања загонетке прави
тако ћеш сазнати колико су паметни мрави мали.
Са НТЦ системом учења све се брже повезује и учи
за нас више тајни нема,
док траје активност нико не дрема.

Учење за нас права је играја,
јер ми смо група старија.
Сналажљиви
Толерантни
Аналитични
Радознали
Иницијатори
Јединствени
Аутономни
Генијални
Разумни
Успешни
Паметни
Аутентчни

Предшколска група 1, Лучани

Предшколска група у Лучанима броји 31 уписано дете. Група која је у вртићу, још од малих ногу, врло лако се адаптирала на новонастале услове и боравак у Основној школи „Милан Благојевић“, током реконструкције. Опремљена учионица у потпуности одговара овим, сада већ великим предшколцима. Васпитно-образовни рад се неометано одвија и деца савлађују све препреке, ужурбаним корацима, ка првом разреду. У сарадњи са школом, посећују све школске активности, приредбе, представе, а омиљена активност су им спортске утакмице у сали школе. Док уче слова и бројеве нађу и пуно времена за игру и забаву.

Предшколска група 2, Лучани

Ова предшколска група је новоуписана и у њу је укључено 14 будућих првака. Иако пре нису били обухваћени предшколским програмом, ови другари су се јако брзо адаптирали на вртић, као место у коме се поштују правила понашања, уче слова и бројеви, али и животне вештине, које су најважнији сегмент сваког васпитања и образовања. За време реконструкције, ова група се налази у просторијама Основне школе „Милан Благојевић“. У сарадњи са другом предшколском групом организује активности, шетње и различите посете, у организацији школе. Омиљене су им дуге шетње, у којима упознају своју околину и град. Као део планираних активности, ова група је учествовала на маскенбалу, који традиционално организује КУД „Абрашевић“, са маском „Лепотица и звер“.

УЧИМО ОНО ШТО ЖИВИМО

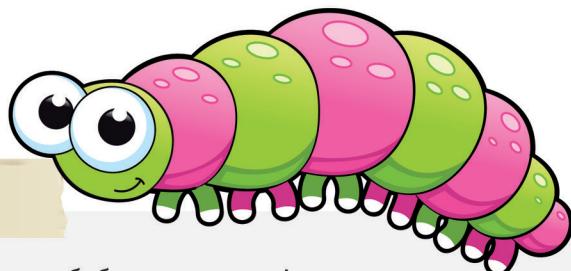

ППП1, Гуча

Припремна предшколска група је у оквиру планираног плана и програма, а вођена жељом и интересовањем деце да истражују и сазнају нове ствари у својој околини, организовала упознавање са различitim професијама-занимањима. Том приликом посетили смо у свом месту: цркву, библиотеку, књижару, пијацу, полицијску станицу, ватрогасну станицу, апотеку, часовничара, обућара, музеј и школу у Горачићима, а такође, одавали смо се позиву неколицине родитеља, деце наше васпитне групе, да посетимо њихова породична имања.

ППП2, Гуча

Ми смо вредне бубице, веселе зујалице.
Нас петоро зујимо у исти глас, ори се цео вртић због нас.
Марта, Марија, Јма и Сабрина воле лутку и глуму,
док Марко стоји и чуди се чуду.

ППП Котража

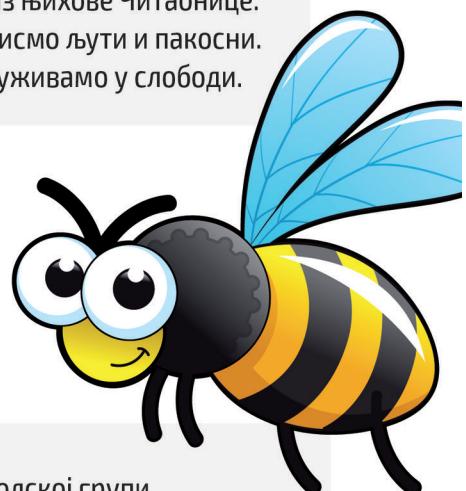
Котража је наше место за игру и забаву, волимо дружење, песму и играрију. Нас тринест има, то је срећан број, кад се спојимо пун погодак је то. Вредне смо пчелице, зујимо у круг, зујимо весело, зум, зум, зум, зум, зум. Друштво им праве и мале бубамаре које свакодневно галаму праве. И старија деца пуно нас воле, јер учимо заједно слова и бројеве. Освајамо награде, пехаре и дипломе, поносно корачамо у правцу школе.

ППП Каона

Каонска смо група мала, са нама је увек шала.
Књиге су нам главна ствар, свако има свој пар.
Четири дечака и четири девојчице
причају додовштине из њихове Читаонице.
Весели смо и радосни, нисмо љути и пакосни.
Пчелица нас Маја води, уживамо у слободи.

ППП Горачићи

У Горачићима, у предшколској групи
11 другара у септембру се скупи.
Вредно раде, уче и боје
уз помоћ своје васпитачице Тоње.
Осам дечака и три цурице
својом причом и радом увесељавају свако лице.
У њиховој групи другарство влада,
увек су спремни за рад и пуни елана.

Школица живота, Котраже

Бубамарице смо малене, увек лепе и насмејане.
Игра нам је главна ствар, ми правимо дар-мар.
Летимо од цвета до цвета, за нас нема препреке.
Волимо дружење и моду, и зато смо увек у ходу.
Дружимо се са свима, а највише са „пчелицама.“
Кад се удружимо сви, настаје права фрка,
а у соби збрка.

ВАЖНИ ДОГАЂАЈИ

Фестивал маске

На 24. фестивалу маске у Чачку, под покровитељством КУД-а Абрашевић, предшколска група из Котраже освојила је прво место за групну маску „Кинески змај“.

Хуманитарна представа

Поводом новогодишњих празника одржана је хуманитарна представа за децу „Изокренута бајка“ у организацији и реализацији васпитача, а уз подршку и помоћ директора и стручног сарадника установе. Представа је одржана у два термина, 26.12.2017. у Дому културе у Лучанима и 28.12.2017. у Центру за културу у Гучи. Том приликом сакупљено је око 50 000 динара, а свав новац подељен је у три социјално угрожене породице из наше општине. Захваљујемо се свим људима добре воље који су се одзвали нашем позиву и дали свој допринос, и на тај начин помогли деци којој је наша помоћ заиста потребна.

Семинар у Чачку

Семинар „Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању социјалних конфликтата“ – основни бенефит учешћа у програму је, пре свега, јачање професионалних компетенција учесника, оспособљавање за препознавање, спречавање и решавање ризичних ситуација у комуникацији и усвајање нових социјалних вештина у комуникационим релацијама, јачање сопствених ресурса за професионалним реаговањем са једне стране, примена стечених знања у приватном животу, а све у циљу стварања толерантног и подстичајног окружења и пријатне климе у којој су учесници радно ангажовани.

Стручни сусрети васпитача

На стручним сусретима васпитача, који су одржани на Тари у периоду од 07-10.12.2017, присуствовала су три васпитача из наше установе. Тема сусрета била је „Истраживачки приступ васпитној пракси“ и том приликом приказан је велики број радова васпитача, како из земље, тако и из иностранства. Стручни сусрети су трајали 4 дана, а колегинице носе само позитивне утиске.

Пројекат „Мали пријатељи“

Након успешне реализације прве фазе пројекта, где је циљ био иницијално упознавање две предшколске установе из Лучана и Лобеза, ове године пројекат „Мали пријатељи“ улази у другу фазу, која подразумева упознавање деце из нашег вртића са хероином њиховог цртаног филма, маленом Пизи, која ће их водити кроз Пољску, њихову културу и традицију. На том путовању Пизи ће упознати Аћима из популарне тв емисије „На слово, на слово“, који ће деци из Пољске приближити културу и традицију нашег народа. Планирано је да се деца на овај начин упознају са другом децом, уче различитостима које живимо и прихватају других култура и обичаја. Планирано је да пројекат траје до октобра 2018. године.

Активности које се реализују у оквиру пројекта налазе се на eTwinning платформи, која даје могућност размене примера добре праксе из области предшколског васпитања и образовања са велим бројем европских земаља које користе исту платформу. Успостављање сарадње и размена искуства у раду са децом, васпитачима отвара могућност за испитивање сопствене праксе и другачији приступ васпитно-образовном раду, базираном на искуству других.

Пројекат „Мали пријатељи“ отворио је могућности за другачије промишљање сопствене праксе, другачији рад са децом и професионално усавршавање васпитача.

Тим за реализацију пројекта

Реализација пројекта „Енергетска ефикасност“

У циљу побољшања услова за боравак деце у предшколској установи у прошлој години почела је реконструкција објекта у Лучанима. Општина Лучани у сарадњи са Министарством привреде финансира реализацију пројекта „Енергетска ефикасност“. Реализација пројекта подразумева замену столарије, замену крова, подну изолацију, спољашњу изолацију. Обзиром да је објекат у Лучанима саграђен 1969.г,

и да од тада није рађена реконструкција, у оквиру пројекта указала се могућност и замене водоводних, струјних, грејних инсталација, као и целокупна промена канализационих цеви.

У периоду од октобра 2017. деца из објекта у Лучанима распоређени су на три локације. Смештај деце најмлађег узраста, јаслене и млађа васпитна група смештене су у Парохијски дом. Деца средње и старије групе смештени су у Месну заједницу, две предшколске групе у основну школу „Милан Благојевић.“ Пре него што је извршен премештај деце, сагласност да деца могу да бораве у том простору дао је просветни инспектор. Коначан завршетак радова још јасно није прецезиран, али очекује се у току маја месеца.

Добити од реализације пројекта су вишеструке, пре свега за децу која ће боравити у много бољим условима. Адаптирани радни простор омогућава васпитачима креативност као и примену разноврсних метода у раду са децом. Добити су и за родитеље, своју децу остављају на сигурном и безбедном месту, прилагођеном њиховим потребама и интересовањима.

Да адаптација прође лако, мама и тата могу овако...

Полазак детета у обданиште представља велики искорак, како за дете, тако и за породицу у целини. Из ушушканих услова, топлине породичног гнезда, дете уласком у колектив схвата да више нису битне само његове потребе и жеље. Без обзира на узраст, ово код детета изазива низ различитих реакција. Од самог детета зависи како ће се ка овом изазову односити.

Међутим нераскидива веза породице и вртића игра јаку улогу у овом процесу. Осим првих прпрема за адаптацију детета, разговора, повремених шетња до предшколске установе, упознавања са васпитачима, постоје и активности, које родитељи могу спроводити након дететовог поласка.

- Не инсистирајте на разговору о вртићу, уколико дете то не жели.
- Не причајте пред дететом о својим осећањима везаним за његов полазак у вртић.
- У договору са васпитачем, дете може у вртић пренети део своје породичне средине.
- Пренесите дух вртића у ваш дом. Можете лепити радове детета на врата, сложити играчке на сличан начин, ставити мекане материјале у неки део, у коме дете воли да се игра...
- Питајте васпитача о режиму дана. Не одступајте од поједињих сатница ни викендом.
- Пробајте да се кући са дететом играте оних игара, којих се дете игра у вртићу.
- Имитирајте јутарње окупљање.
- Радите вежбе за разгибавање, онако како их дете ради у вртићу. Пустите га да Вам покаже. Нека осети значај свега новог што научи.
- Бележите изјаве детета, утврдите шта је то што му још представља тешкоће у адаптацији.
- Деца нам некада много више кажу, него што ми то чујемо. Ослушкујте потребе свог детета и интензитет њихових промена. То ће Вам помоћи да увидите у ком смеру се адаптација креће.

Васпитачи ће учинити све што је у њиховој моћи да се ваше дете што пре адаптира и осети припадност у својој групи. Али увек се подсетите и запитајте, шта је то још, што Ви, као родитељ, особа која најбоље познаје своје дете, можете да урадите да овај процес прође лако и без пуно тешкоћа.

Јасмина Достанић, васпитач

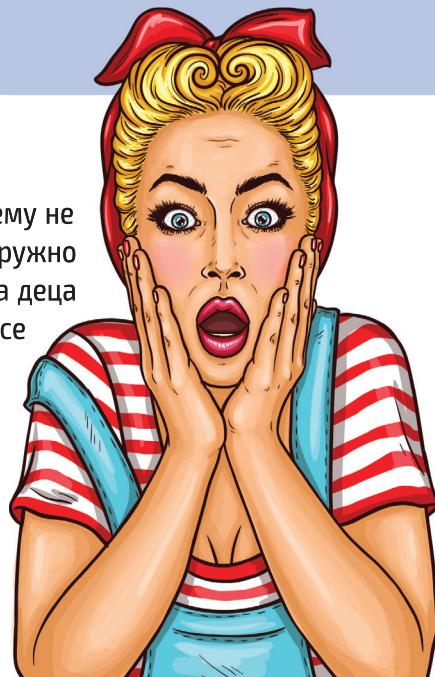
Како помоћи љутитом детету?

Родитељи се често питају како да поступе са малим дететом, које своју љутњу, отпор и нездовољство испољава врло бурно и силовито. Не само што плаче и вришти, некад и без суза, већ се ваљапо поду, бацака, удара рукама и ногама или гризе све што стигне.

Пре него што почну да се питају шта да раде и како да поступе, родитељи обично покушавају да смире дете, али без успеха. При том нису ретки различити поступци родитеља, па и свађе око тога ко је у праву.

Лоша помоћ

Родитељи најчешће покушавају да дете спутају и укроте речима које њему не значе ништа – јер их не разуме. „Срам те било (Шта је срамота?), то је ружно (шта је ружно, његово осећање или начин на који га испољава), то добра деца не раде (добродете не сме да се љути – значи ни добра мама не сме да се љути), ако тако наставиш, ја те нећу волети, ја ћу те оставити...“

Покрет уместо речи

Дете које још није ни проговорило, или барата са неколико речи, своју љутњу може да изрази само телесним испољавањима. Ко је у питању беба, онда је то плач, црвенило, напетост; ако је у питању мало дете, онда је ту поредд плача укључено бацање, ваљање, ударање. Због тога уместо бујице речи, много је делотворније користити гест, покрет и две-три речи, које дете овог узраста добро разуме и схвата.

Довољно је да родитељ ухвати дете за ручице, спречи га да удара, уз мирно и отворено: „Не, то не може“ или – „Нећу ти дозволити да ме удараш“. Не може се очекивати да детиња љутња тог тренутка престане. Пошто неможе да удара маму или тату, оно ће идарати неки други предмет који му је при руци – ормар, врата... Па нека их удари, бол који ће осетити, спречиће га да исте понавља. Али ако се устреми на брата, сестру или било којудругу особу у близини, забрана мора бити иста.

Ружне речи љутитог детета

Када дете проговори, настају нове муке за родитеље. Као и одрасли, деца не бирају речи када су љута, ту су ружне речи и псовке. Обично као одговор на њихове речи, родитељи наступе са фразама, које су наведене у тексту горе. Међутим ружне речи се неће искоренити претњама и још ружнијим речима.

Има и родитеља који на овакве речи не обраћају пажњу и детету дају на знање да распознају његова осећања : „Ух, ала си ти љут“. Има и оних који кроз шалу и смех помажу детету да своју љутњу превазиђе и брже се одљути.

Ево приче једног тате: „Наш син је добро и врло мило дете, али је доста осетљив и лако се наљути. Онда поред плача, изговара и пуно ружних речи. Ја му никада не кажем да тоније лепо и да није добар. Обично почнем са: „О, па ти си се грдно наљутио, у реду, али да ли знаш да ниси леп када си љут? Знаш ли како сам ја ружан када се наљутим?“ И онда направим најстрашнију гримасу, којој он увек почне да се смеје. Када се опусти, причамо о томе шта га је наљутило. Тако уместо „Ниси добар“, ја кажем „Ниси леп“. Мислим да је то ближе истини, јер љуте се и добри људи и добра деца. Мени је циљ да му помогнем да се што брже одљути и изговори што мање ружних речи, због којих касније може да се плаши.“

Прихватавање и испољавање љутње

Другим речима, оно што је важно за породицу, то је да дете од родитеља научи и схвати да прихватавају и разумеју његову љутњу, као и друга осећања, али да не прихватавају увек начин њеног испољавања. Оно може да се љути и треба да искаже оно што осећа, али на прихватљив начин. Ако родитељ (уместо да се и сам љути на дете) уме детету да помогне да распозна узорак своје љутње и онда када изгледа безразложна, он ће му помоћи а скрати њено трајање и да је јасно уобличи одговарајућим речима.

Деца којој је допуштено да испоље своју љутњу, лакше ће испољавати и своју љубав и топлину.

Текст из књиге „Мало дете – велика загонетка“
(Book & Marso“ Београд, 2007.), др Олга Хаци Антоновић

ДОСЛЕДНОСТ - неизоставни део успешног васпитања

Кроз свој професионални ангажман често сам саветовала, родитеље па и васпитаче да буду доследни у својим одлукама, сматраући да је то једна од кључних ствари успешног васпитања. Од тренутка када сам и сама постала родитељ, схватила сам да бити доследан у сваком тренутку у процесу васпитања деце ни мало није лако. То ме је навело на размисли, шта све утиче на то да родитељ не буде доследан у својим намерама и одлукама, и како се то одражава на децу.

Зашто је тешко бити доследан?

Својим понашањем и поступцима деца често испитују границе стрпљења и ауторитет родитеља. Таман када сте успели да на одређеној фази развоја одредите границу и покажете свој ауторитет, дете прелази у следећу и почиње поново да вас тестира. На доследност могу утицати различити фактори, емотивна стабилност, тренутни стицај околности, сиурност у захтев који постављате детету. Често се сусрећемо са тим да родитељи не могу да издрже напор да буду доследни у сваком тренутку, па се одлучују на понашање које им је у том тренутку једноставније, лакше или подлежу притиску средине (попуштају детету, не зато што сматрају да је то интересу детета, него што не желе да привлаче пажњу окoline). То често виђамо на јавном месту, када родитељ испуњава сваку дечију жељу.

Важност доследности

Доследно понашање родитеља утиче на самопоуздање како родитеља, тако и деце, а ауторитет се на овај начин гради најбрже и најбезбедније. Тада се догађа трансфер поверења, између родитеља и деце, јер када успете да неки свој затев детету објасните, затим на њему инсистирате, оно ће стећи искуство, да нема сврхе да се опира, јер ће те ви бити упорнији. Све док своје захтеве аргументујете и остајете упорни у њиховом спровођењу, поверење које у вас дете стиче, заснива се на међусобном уважавању а не на страхопштовању.

Зашто је изостанак доследности лош по детету?

Замена улога ауторитета родитеља и детета је веома штетно по детету. Изостанком ваше доследности, дете свата ако је доволно упорно нечemu, ви ћете на крају попустити и испинити му жељу. Несвесно, оно схвата да може да манипулише вама јер је пронашло начин да одређеним средствима (викањем, плакањем, ћитањем, инаћењем) постигне свој жељени циљ. Деца понекад примењују драстична средства која родитељима додатно отежава спровођење доследности, као што су одбијање да се једе, да спава, да се купа, да иде вртић. Утаквим ситуацијама родитељи попусте не примећујићи да ова дечија понашања не морају увек да представљају извор дубљих проблема, већ само новопronaђене начине за постизање истог циља.

Ваша доследност подразумева непопуштање пред дечијим притиском, смирену, чврсту и увек исту реакцију. У конкретним примерима то би значило да приђете детету, погледате га у очи, озбиљним гласом му кажете да не може да добије то на чему инсистира у том тренутку, да ћете о томе разоварати када се смири, да ви остајете при свој одлуци, да од њега очекује да вас послуша. Када понудите такву реакцију, дете схвата да сте ви чули и разумели његов захтев, али да ћете истрајати у својој одлуци.

Како да истрајете у одлуци да будете доследни

Одредите области у којима нећете одступати, (слагање играчака, прање зуба пре спавања), у овим захтевима будите истрајни, али попустите пред неким дететовим затевима (бирање одеће за вртић).

Разговарајте са дететом, уколико се дете изразито опире неком вашем затеву, причајте са њим. Могуће да је дете у праву, и да ви нисте приметили да је оно прерасло одређено понашање на коме ви још увек инсистирате.

Родитељска доследност је заиста важна као начин васпитања деце, али не будите престроги према себи, јер лако може да пређе ригидно понашање што свакако нема пуно везе са доследношћу и успостављање родитељског ауторитета.

Када на нечemu инсистирате, дете вам се опире, па ви на крају ипак попустите, дете свата да је уреду и понекад се предомислити. За овакву позитивну поруку важно је да имате аргумент за своју нову одлуку, ту коју сте изабрали предомишљањем и да своје нове разлоге објасните детету.

Без обзира на важност доследности, важније је имати аргументе за одлуке на којима инсистирате, па макар се и оне често мењале.

Ивана Павловић-педагог

Ми смо једна породица

Деца могу заиста све. Водећи их на прави начин обликујемо их у људе, квалитетне људе, који ће успети да се боре са животом на прави начин. Да ли увек успевамо у томе? Нажалост, не. Утицаји су са свих страна, а највећи печат остављамо ми који највише времена проводимо са њима, родитељи и васпитачи.

Уколико родитељ нема подршку васпитача, односно уколико васпитач нема подршку родитеља, доћи ће до мимоилажења, а дете неће знати у ком правцу да гледа и који пример да следи. Често чујемо: „то моје дете не ради код куће“, „сигурно му је неко нешто урадио па је реаговао тако“, „не знам зашто се то дешава“ и многе друге изјаве које нас стављају у нелагодну позицију, које смо и сами свесни. Можда Ваше дете заиста нема обичај да ради такве ствари код куће, али је овде, у групи, нашло простора за то, јер, дошло је у нову средину, међу нове другаре, васпитачицу која га можда храни и успављује другачије, али је вољено, свако дете подједнако. Не, није га нико дирао, једноставно је реаговало тако. Можда није научило да дели играчку и сада показује отпор. Али научиће и то. Хоће, ако му заједно дамо простора да се навикне, схвати и разуме туђе жеље и потребе. Ваше дете ће можда и месец дана остајати да спава по 10 минута у вртићу, јер још увек не може да се прилагоди режиму дана. Не љутите се због тога на васпитаче, већ нам помозите, олакшајмо једни другима. Саслушајте нас. Све што говоримо за добробит је Вашег детета и његове социјализације. Ваше дете је заиста данас плакало, отело другу играчку, пробудило осталу децу, али Ваше дете је искрено биће, неко коме треба време.

Ни Вама није било лако да се навикнете на високу или ниску температуру, високе потпетице, новог колегу или комшију, кафу без шећера, ручак без хлеба, али сте успели на kraju. Пијете кафу без шећера, разговарате са новим колегама, чекате ред у Пошти на високим потпетицама, спавате на плус 30... Успели сте јер сте били упорни, истрајни, слушали савете. Послушајте и нас, јер и ми ћемо сваку Вашу реч, и само заједничким снагама и напором олакшаћемо нашој деци да прихвате оно што их очекује. Живот.

Марија Велисављевић, васпитач

Шта нам говоре дечји цртежи

Цртеж куће симболише однос са мајком, сунца однос са оцем, начин на које црта дрво емоционалностање

Деца често нису способна да оно што осећају изразе речима и зато је цртеж најбољи начин да сазнате шта мисле и проживљавају, тврде психолози.

Цртеж је најслободнији и најспонтанији начин изражавања малишана, али им и помаже да се развијају, сазревају и спознају свет око себе. Искусни психологи често користе цртеж уместо разговора, јер тврде да се из њега врло лако може уочити да ли дете има неки проблем, шта га оптерећује, чега се плаши, шта жели и чему се нада.

Деца никада не цртају објекте онаквим какви јесу, већ како их доживљавају, њиме комуницирају са одраслима, посебно са родитељима. Нарочито је важно, кажу стручњаци, како дете црта ликове, односно људе, дрвеће и куће.

Начин на који црта људе говори о његовој интелигенцији, развоју, али и о томе како себе доживљава.

Цртеж куће увек представља породицу и ако га дете црта тако да има све елементе – кров, прозор и врата, то значи да се у породици осећа безбедно и заштићено. Кућа симболише и однос са мајком, док је отац најчешће представљен кроз цртеж сунца. Ако је оно мало или сакривено иза облака, детету вероватно недостаје време са оцем.

Катарина Рашковић, средња група

цртеж, то може указивати на анксиозност.

Дрво представља емоционално стање. Ако је дрво велико, са разгранатом крошњом и заузима централно место на папиру, дете се развија у јаку и самосвесну личност.

Стручњаци верују да свако дете има "тип" дрвета које црта и да кроз цртеж дрвета пројектује своје карактерне особине. Психологи кажу да, на пример, цртеж лишћа које пада са дрвета представља страх од самоће и жељу детета да буде више у близини родитеља. Интересантно је да деца из града чешће цртају дивље, док они из сеоске средине углавном цртају домаће животиње. Чудовиштима, инсектима, змијама или мишевима на цртежима изражавају страх, као и танким потезима оловком.

Облици

Стидљиво, хиперсензибилно, интровертно или бојажљиво дете увек ће вући танке линије, а оно које енергично црта, а често и поцепа папир, може бити агресивно и врло хировито.

Анђелина Марковић,
ППП Каона

Кругове и благо заобљене облике користе маштовити клинци, док живажна деца више користе равне линије и углове. Испрекидане линије могу указивати на несигурност, а оне које иду у цик-цак на несталност. Деца временом додају све више детаља на своје цртеже, па њихов изостанак у предшкослком добу може указивати на личност склону сањарењу. Доста детаља и фигура упућују да ће дете као зрела особа бити прилично реално. Дете које је сигурно у себе и има самопуздања себе ће увек сместити у центар цртежа.

Црте и линије које су усмерене нагоре увек представљају оно што дете жели, а оне надоле његову свакодневицу. Ако дете оставља много празног простора, врло је вероватно да родитељи нису поставили јасне границе и да их дете још испитује.

Боје

Иако се до недавно веровало да црна боја указује на одређене емотивне проблеме, психологи тврде да је подједнако користе и интелигентна деца. Наравно, она не сме да буде једини избор.

Екстровертно и задовољно дете користиће топле и живе боје, највише наранџасту, жуту и црвену, док ће нежно и мирно дете чешће користити светлије нијансе плаве и зелене.

Браон користе малишани којима је хигијена јако важна, док много беле боје може да буде знак несигурности. Превише љубичасте може указивати да дете жели јачи ослонац, да је по неким питањима несигурно или да му је потребна подршка.

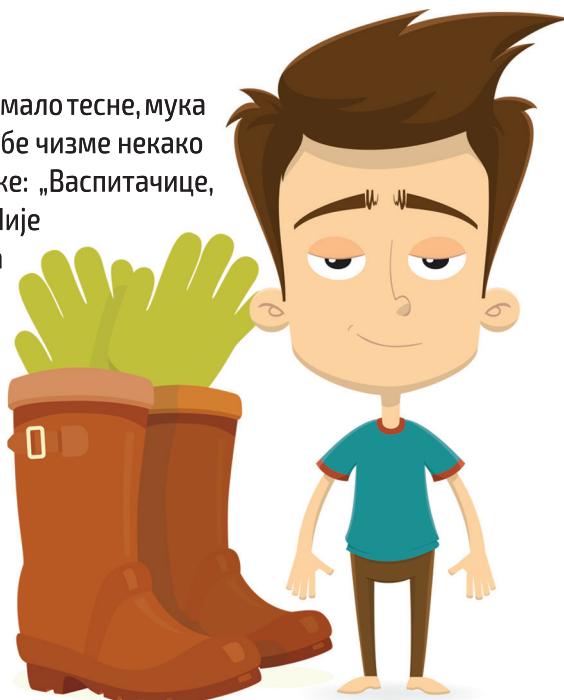
У сваком случају, анализу треба препуштати стручњацима и не треба пратити сваки детаљ који дете нацрта, јер понекад деца у вртићу цртају у групи и од вршњака усвајају одређене облике или боје. Немојте стајати изнад детета док црта, испитивати га и помагати му.

Похвалите га сваки пут када нешто нацрта, чак и онда када то не изгледа баш најбоље. Чувајте цртеже и стимулишите дете да се што више изражава на овај начин.

Преузето <http://zelenaucionica.com>

Један сасвим обичан дан

Васпитачица у вртићу помаже детету да обује чизме. Чизме су мало тесне, мука живи, он је гурао, она вукла, а чизме никако на ноге. Кад су обе чизме некако биле навучене, васпитачица сва у зноју одахне, а мали каже: „Васпитачице, чизме су наопако.“ И стварно, лева на десној, десна на левој. Није било лако скинути чизме, а камоли поново их навући. Но, на kraju чизме су биле свака на правој нози. Мали тада објави: „To нису моје чизме.“ Васпитачица се угризе за језик да не би заврштала. „Зашто ми пре ниси рекао“, и уз напор му поново изује чизме. Тада мали настави: „Чизме су од мого брата. Мама их је дала мени.“ Васпитачица није знала да ли да плаче или да се смеје. Након поновног навлачења чизама она упита малог: „А где су ти рукавице?“ Дечак одговори: „Па у чизмама.“

Лична хигијена

Одржавање чистоће тела представља личну хигијену. Она је основа здравствене заштите и културе сваког човека. Лична хигијена подразумева негу и чистоћу руку, коже, ногу, уста, косе и целог тела, као и хигијену одеће и обуће.

Нега руку је важан чинилац у одржавању личне хигијене, јер су оне део тела који је најизложенији прљању. На прљавим рукама могу се наћи заразне клице, које могу бити узрочници многих заразних, најчешће цревних болести. Руке треба прати више пута дневно топлом водом, сапуном или детерџентом за прање и дезинфекцију руку: увек пре и после јела, пре и после коришћења тоалета, додира неког прљавог предмета и сл.

Кожа се негује и одржава чистом углавном умивањем, туширањем и купањем. Као спољашњи омотач тела, она је изложена разним загађењима и на њој се таложе излучевине. Умивањем, туширањем и купањем кожа се чисти од наталожених нечистоћа. Млака или топла вода, сапун, купка, четка или сунђер су средства за прање коже. Хладна вода не може ефикасно да скида нечистоћу са коже, она више служи за освежење. Треба се умивати најмање два пута дневно: ујутру и увече. Ако могућности дозвољавају, треба се купати свакодневно, а најмање два-три пута седмично. Треба добро насапуњати све делове тела и испрати чистом водом. После сваког купања у кади или под тушем, кожу треба добро обрисати, најбоље фротирским пешкиром. Веома су корисна купања уз сунчање у чистим рекама, језерима, морима, специјалним базенима.

Хигијена ногу је такође врло значајна. Ноге треба прати свако вече топлом водом и сапуном. Нокте на ногама треба редовно подсецати и то праволинијски маказицама или грицкалицом, да не би дошло до урасташа ногтију у кожу прстију.

Хигијена уста се састоји у заштити зуба, јер су они прва жртва лошег одржавања усне дупље. Остаци хране не би смели да се задржавају на зубима и уопште у усној дупљи, па их зато после сваког обеда треба прати четкицом, зубном пастом и топлом водом. Вечерње прање зуба, пре одласка на спавање, веома је важно јер штити зубе од пропадања. Паста се трља по зубима, а најважније је трљање по дужини зуба јер се тако најлакше уклања нечистоћа са њих. Са истом пажњом треба оптари и унутрашње стране зуба. Четкица за зубе је строго лични прибор и сме да је користи само једна особа.

Косу треба више пута у току дана чешљати, да би се одстранила нечистоћа и исправиле власи. Кратка коса се лакше одржава, али то не мора бити правило. Уз коришћење одговарајућег шампона косу треба прати најмање једном до два пута недељно, што зависи од квалитета косе, занимања и сл.

Одржавање хигијене одеће и обуће на предшколском узрасту углавном је обавеза одраслих, али је код деце потребно постепено развијати навику да се одевају и обувају сами, да њихова одећа и обућа буду уредни и чисти, да својим родитељима, колико је то могуће, помажу у њиховом одржавању (простирање веша, пеглање, чишћење обуће и сл.)

Брига о здрављу и хигијени обавеза је сваког појединца, јер се правилне хигијенске навике, које су нужне за здрав и срећан живот, највише стичу у раном детињству.

Да ли сте
знали?

Флека на крави је уникатна. Не постоје две краве са истим обликом флеке.
Крокодили не могу да избаце свој језик напоље.

Немогуће је кинути отворених очију.

Слонови су једине животиње које не могу да скоче.

Риба која живи 800 метара испод површине мора нема очи.

Мачке не осећају сладак укус.

Морске звезде немају мозак.

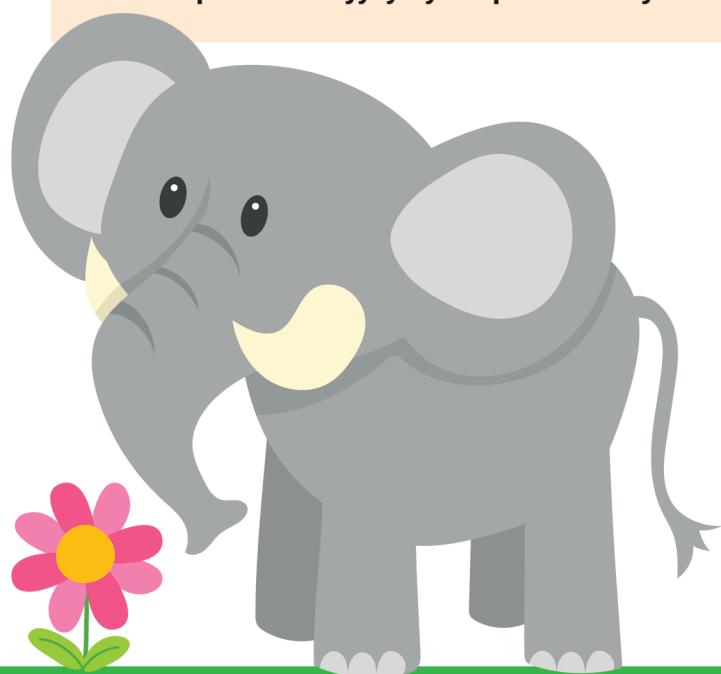
Свака кап морске воде садржи приближно милијарду атома злата.

Нојево око је веће од његовог мозга.

Топла вода се сmrзава брже од хладне воде.

Људска глава садржи 22 кости.

Лептири осећају укус преко својих ногу.

Занимљивости су свуда око нас

Занимљива прича о делфинима

Десило се то, децембра месеца 1968. године. Једрилица под именом „Џошуа“, пловила је под пуним једрима, брзином од 9 чвррова. Време је било сунчано, а море мирно. Једини члан посаде, Бернар Моатес је посматрао јато од дводесетак делфина како се играју око једрилице. Јато се поделило на два дела. Један део јата најпре је пливао упоредо са једрилицом, а онда би је на тренутак престигли и нагло скренули у десну страну. Исту игру су понављали дводесет и више пута, као да су нешто хтели да поруче. Друго јато је узнемирено: плива у кривудавој линији; делфини су лупали о површину мора како би привукли пажњу великог морепловца. Морнар је наједном схватио поруку, једрилица је скренула са курса и иде ка опасном гребену. Успео је да исправи курс и спаси посаду и једрилицу. Ово је само једна од многих чудноватих прича о овим невероватним животињама.

Ватрене алге

Још један живи створ, а није свитац, такође има способност да еmitује светло. Када се мноштво таквих организама окупи, то изгледа као да је неко просуо гомилу свитаца у воду. За сјај овог микроорганизма, одговорна је хемијска реакција, позната као биолуминисценција. Ове алге упаде светиљке обично када су узнемирене, како би отерале напаснике.

Голокржни златни пуж

Пужеви голаћи су сродници обичних морских пужева, али немају љуштуру. Често су веома живих боја. Ова врста има пар израштаја, налик на рогове и бусен пернатих шкрга на леђима. Углавном се хране сунђерима.

Шта је мртво море?

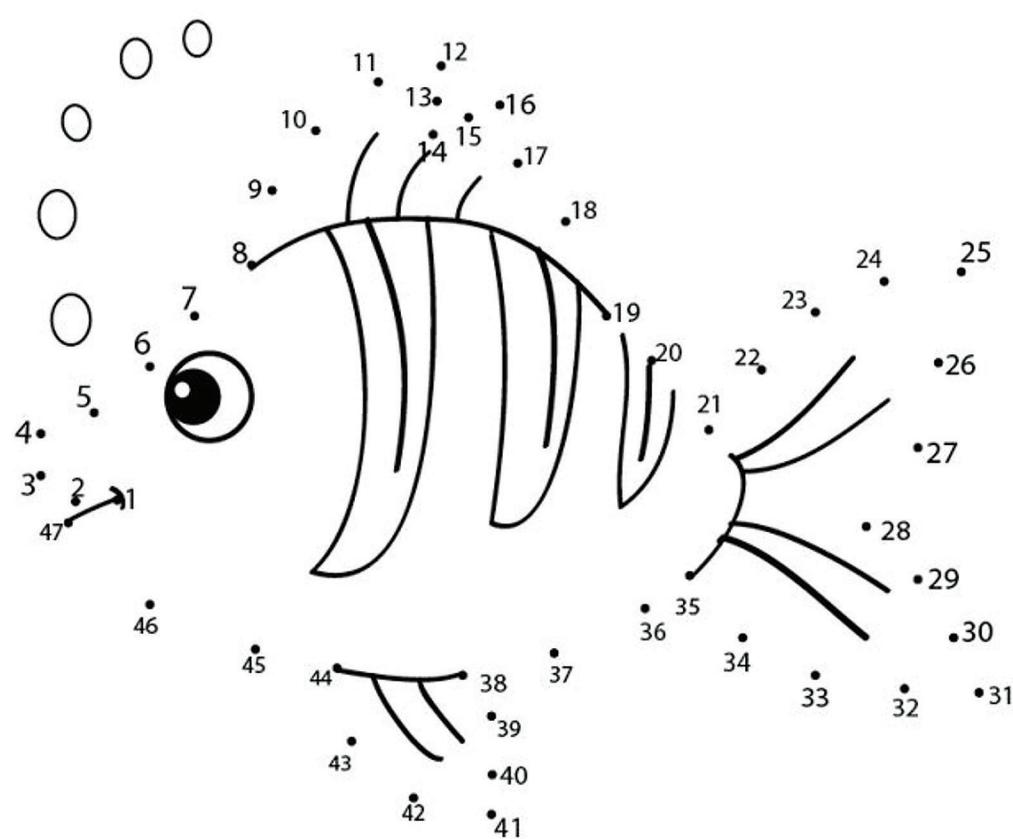
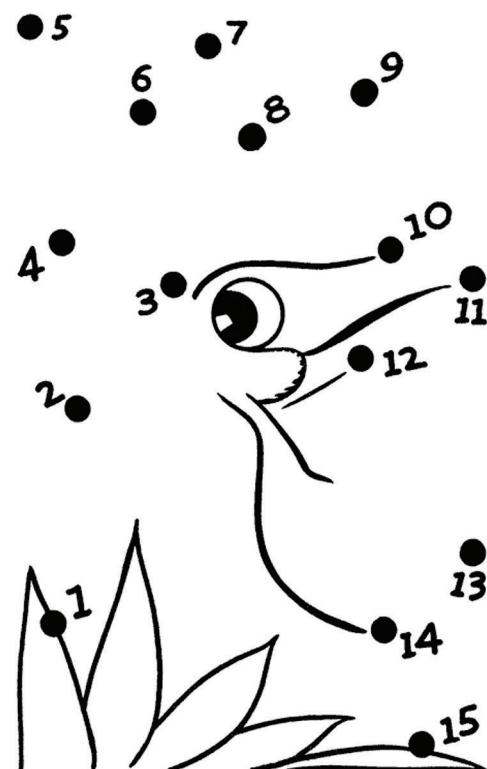
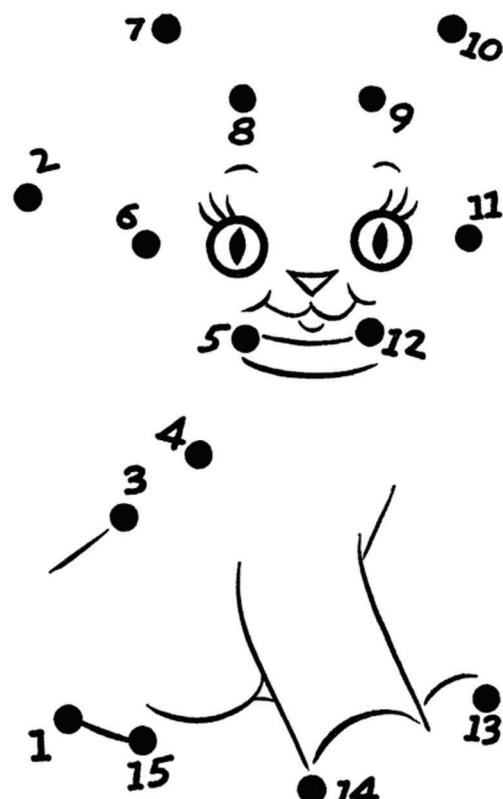
Мртво море је језеро. Лежи на граници Израела и Јордана, 369 м испод надморске површине. Вода је у њему двоструко сланија од морске воде. Рибе не могу живети у њему, а пливачи не могу никада потонути.

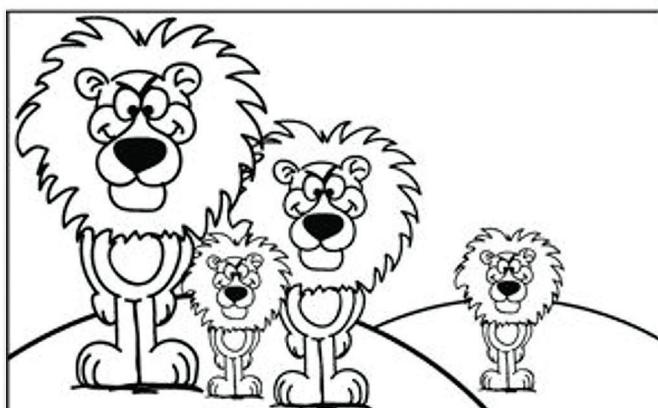
По чему су роботи добили име?

На чешком „робота“ значи тежак рад. Наиме роботи су измишљени да обављају оне послове који су људима мрски и досадни. Данас роботи имају и „вештачку интелигенцију“ и у стању су да изводе најсложеније операције.

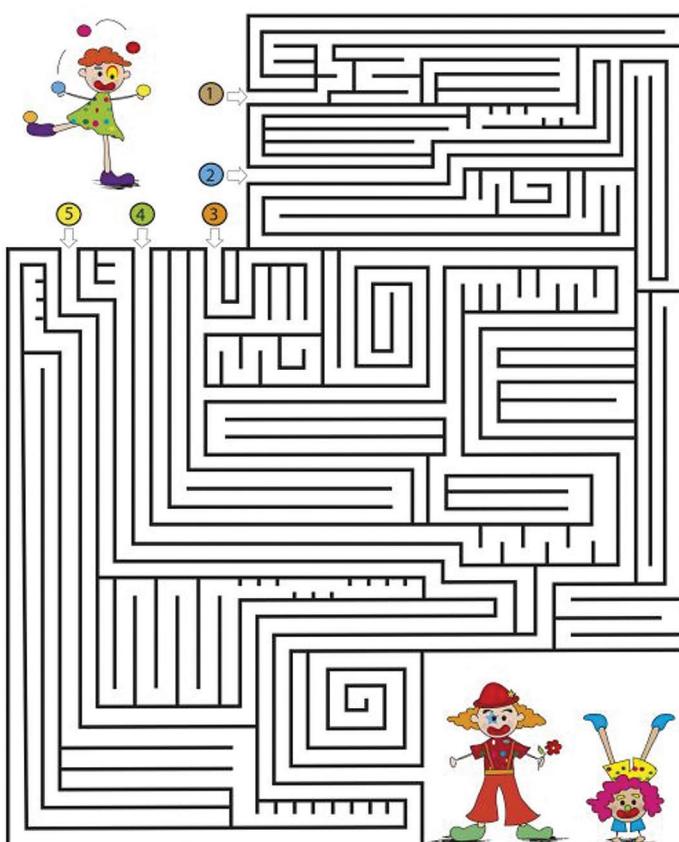
ТАЧКАЛИЦА

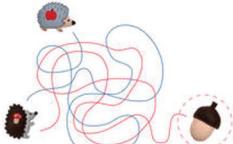
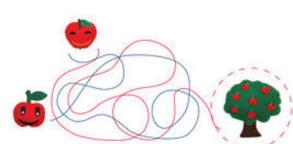
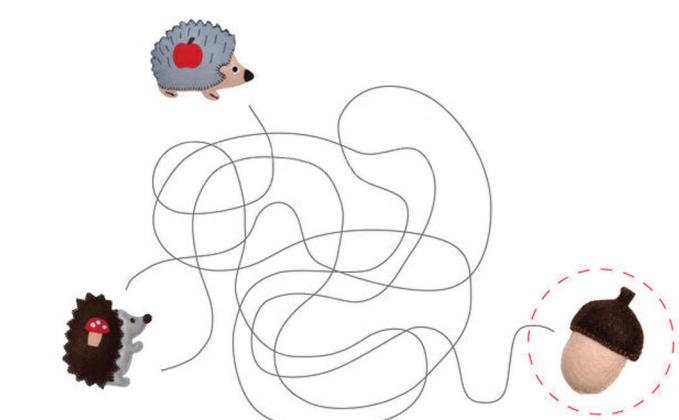
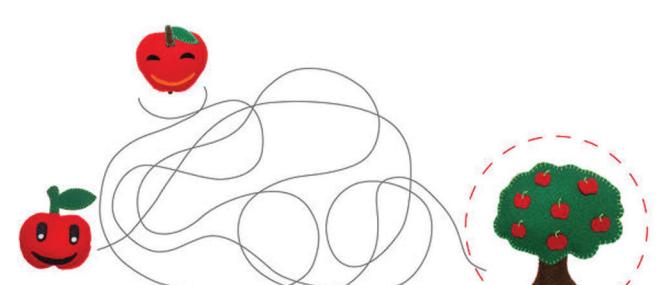
ПРОНАЋИ РАЗЛИКУ

ЛАВИРИНТ

ПРОНАЋИ ПРАВИ ПУТ ДО ЦИЉА

-Зашто волиш своју маму?
Зато што је јако мекана.

-Како помажеш својој мами?
Моја мама мора да опружи ноге, па јој ја донесем јастуче.

-Зашто трешња цвета у пролеће?
Зато што јој се неће да цвета у зиму.

-Шта је алга?
Нека чудновата биљка.

-Шта је леминг?
Град у Србији.

-Чиме се бави металостругар?
Сече дрва.

-Шта ради офтамолог?
Ја мислим да је то човек који прерађује ствари, бави се рециклажом.

-Шта ради банкар?
Даје паре.

-Ко је диригент?
Човек који дере кожу.

Валентина Росић, средња група Гуча

-Јеси ли чуо за Крцка Орашчића?
Да. То је веверица из цртаћа. Веверица из цртаћа.

-Шта је гребен?
Дрво.

-Чиме се бави палеонтолог?
Сигурно се бави палетама шминке.

Николина Ђојовић, ППП Котраже

Милица Јовићић, средња група Гуча

Тијана Гуговић, млађа група Гуча

Маријана Мечанин, ППП Котража

Милица, предшколска група Лучани

Лана, предшколска група Лучани

Матеј, старија јаслена група Лучани

Ива Бујошевић,
Школица живота Котража

Лена,
млађа васпитна група Лучани

Николина Сретеновић,
млађа група Гуча

Марта Чакаревић,
средња група Гуча

Андреа Обрадовић, ППП Котража

Тијана Луковић,
Школица живота Котража

Александра Достанић, старија група Гуча

НАША РАДОСТ

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА - ЛУЧАНИ

